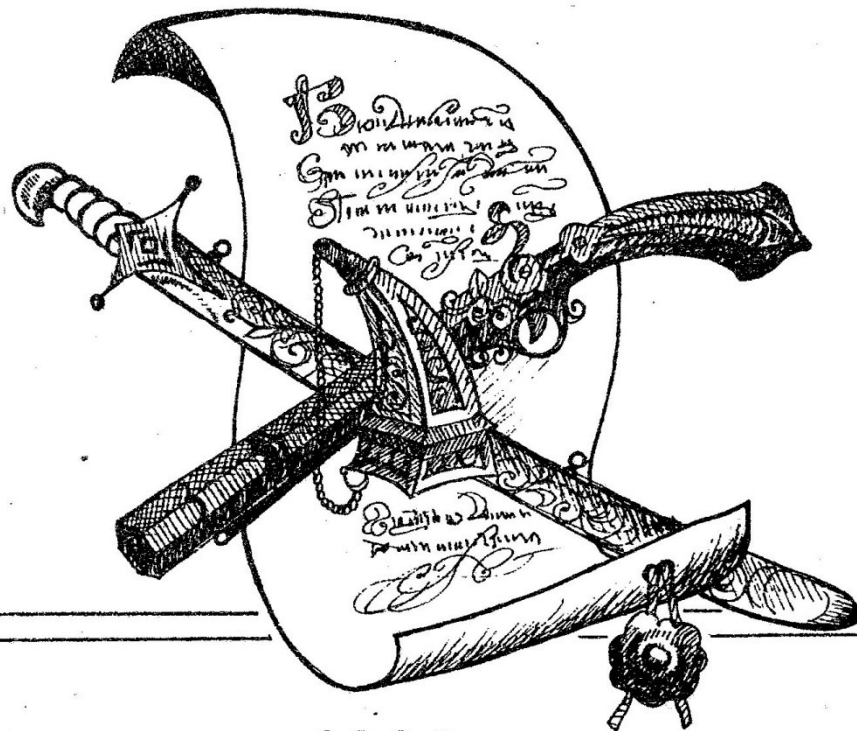

Вірному синові України
Голові Проводу ОУН в Україні
ЗЕНОВІЮ КРАСІВСЬКОМУ
присвячується

Історія Битвиці в документах і спогадах

1992

Фото першої сторінки видання книжки 1992 року

ПЕРЕДМОВА

до першого видання книжки 1992 року.

Ідею написати “Історію села Витвиці” подав славної пам’яті Зеновій Красівський.

Були різні думки, як укласти книжку. Та спочатку треба було зібрати спогади людей. У той час з Івано-Франківського краєзнавчого музею від відомого історика та громадського діяча Петра Арсенича надійшов орієнтовний план, за яким рекомендувалося писати історію населеного пункту. Пан Зеновій з цього плану зробив копії. Я пороздавала їх людям, які могли й хотіли написати свої спогади. Дехто взявся писати з великим бажанням, а дехто до цієї роботи поставився байдуже. Але спогади тих людей, що написали, виявилися такими цікавими, що ми вирішили не змінювати ні стилю викладу, ні змісту і подати так, як вони були написані.

Виявилось, що найтяжче було писати про 1940-50-ті рр., про боротьбу Організації українських націоналістів /ОУН/ та Української повстанської армії /УПА/ з окупантами. Люди про той період пам’ятають найбільше, бо самі кипіли в тому вогні. І розказують страхітливі речі. Не все з тих розповідей знайшло місце в нашій книжці. Багато людей ще мовчить — від страху, напевно. Але й ті, що розповідають, просять, аби не вказували їхнього прізвища чи взагалі про ту чи іншу подію не згадувати. Хоча, як я переконуюсь, ті події мали місце, бо про них розповідають зовсім різні люди. Про деякі з них я напишу сама, а про інші події і згадувати не будемо, бо вони зв’язані з провокаціями, і люди навіть називають прізвища провокаторів. Але то дуже делікатна справа.

Емгебісти були надзвичайно підступні й хитрі і пильно оберігали своїх агентів. Наприклад, аби відвести підозру, могли на когось іншого натякнути, що то він видавав, доносив на людей москалям, і цього чоловіка повстанці знищували як провокатора. А насправді ці люди були чесними.

Також відомо, що чимало шанованих і порядних людей, патріотів на Західній Україні були знищені спеціальними фальшивими боївками НКВД [1], які маскувалися під повстанців. Не викликає сумнівів, що серед їх жертв є і частина витвичан...

А тому ми подаємо загальний список тих людей, які достеменно загинули у рядах УПА або підпіллі і тих, які були знищені Службою безпеки або згаданими фальшивими боївками. Не вдаючись до коментарів та подробиць, будемо вважати, що всі вони у ті буремні часи загинули за Україну. Якщо

¹ [1] НКВД – аббревіатура від російського – “Народний комісаріат внутренніх дел”. У радянські часи - каральний орган, який поєднював у собі функції Міністерства внутрішніх справ і політичної поліції.

хтось з них і винен, то він сам несе відповідальність перед Богом, і ми їм не судді.

Пропонована землякам і широкому загалу книжка є першою спробою систематизованого ознайомлення з життям витвичан від найдавніших часів до наших днів, із їхнім вкладом у боротьбу українців за Незалежність.

Ольга Витвицька

P.S. Частина передмови О. Витвицької з оригінального видання 1992 року в електронній версії книжки перенесена у розділ “Спогади” під назвою “Спогади з часів визвольних змагань”.

Мирослав Янишівський